

ქრისტიან-სოციალისტები

პოლიტიკური მრწამსი

ქმობა

სამართლიანობა

სრულყოფა

ქართული ქრისტიანულ-სოციალისტური
მოძრაობა

პოლიტიკური მრწამსი

შეხედულებები, განცხადებები, პოზიციები

თბილისი, 2012

შინაარსი

პოლიტიკური მრწამსი	 6
მიმართვა ქრისტიან-სოციალისტური მოძრაობის საინიციატივო ჯგუფის სახელით	 12
რატომ ვდგავართ აქ?	 15
ქრისტიან-სოციალისტთა ჯგუფის სააღდგომო მიმართვა	 19
ქრისტიან-სოციალისტთა განცხადება	 23
სიტყვა სატელევიზიო გადაცემისათვის "თავისუფალი ტრობუნა"	 25
ქრისტიან-სოციალისტთა საშობაო მიმართვა	 27
ქრისტიანული ეკოსოციალიზმი	 30
ქრისტიანულ-სოციალისტური მეტაეკონომიკა	 40
რა არის ქრისტიან-სოციალიზმი და ვინ არიან ქრისტიან-სოციალისტები?	 46

პოლიტიკური ორგანიზაციის - „სოციალ-დემოკრატები საქართველოს განვითარებისთვის“ ქრისტიანული ფრთა - ქრისტიან-სოციალისტთა ჯგუფი - წარმოადგენს ქართული ქრისტიანულ-სოციალისტური მოძრაობის ჩანასახს, რომლის “პოლიტიკური მრწამსი“ და საჯაროდ განცხადებული სხვადასხვა შეხედულებები შევიდა წინამდებარე ბროშურაში.

ქართული ქრისტიანულ-სოციალისტური მოძრაობა

პოლიტიკური მრწამსი

ღმერთი, როგორც სამება (მამა, ძე და სულიწმინდა) არის ერთობა, თანასწორობა, სიყვარული. ადამიანიც, როგორც ღვთის ხატად და მსგავსად შექმნილი არსება, იმავესთვის არის მოწოდებული. ერთობა, თანასწორობა, სიყვარული არის მთელი საზოგადოების იდეალი.

ადამიანი ღმერთმა შექმნა თავისუფალი ნებით, დაუდგინა მცნებები და ასწავლა ჭეშმარიტების გზა. საზოგადოების მიერ შექმნილი კანონები და მისი ქცევები უნდა ეთანხმებოდნენ ღვთივ დადგენილ ზნეობრივ ნორმებს.

ღვთიური ადამიანურზე უპირატესია, ამიტომ ადამიანებს (ხელისუფლებას, კანონს) იქამდე უნდა ვეთანხმებოდეთ, ვიდრე ისინი ქვეყნად ქრისტიანულ სამართლიანობას იცავენ.

სახელმწიფოს მართვაში სინდისისა და ქრისტიანული მორალის ამოქმედება – მათი ინსტიტუციური ლეგიტიმაცია – აუცილებელია და ქვეყნის პოლიტიკურ-საზოგადოებრივი ცხოვრების სრულყოფილად წარმართვის საწინდარია.

შესაძლებელია პოლიტიკურ-ეკონომიკური სისტემა ქვეყანაში ისე მოეწყოს, რომ ადამიანის კერძო ინტერესები არ ეწინააღმდეგებოდეს,

უმეტეს შემთხვევებში კი – ხელს უწყობდეს კოლექტიური ინტერესების განხორციელებას.

ადამიანი, თუნდაც მდიდარი, ვერ იქნება ავტონომიურად კეთილდღეობაში და მორალურად კმაყოფილი, თუ ის ცხოვრობს ლატაკ, სოციალურად და პოლიტიკურად არასტაბილურ სახელმწიფოში. მეორე მხრივ, მხოლოდ მატერიალური კეთილდღეობა (ყველასათვის) არ არის საკმარისი ინდივიდუალური ბედნიერებისა და საზოგადოების მორალური სიჯანსაღისთვის.

ქრისტიანული მსოფლმხედველობის და ცხოვრების წესის ცოდნა და დანერგვა როგორც ინდივიდუალურ, ისე საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში, არის ბედნიერებისა და წარმატების მიღწევის უმთავრესი წყარო და საშუალება.

ადამიანს უნდა მიეცეს ღვთივბოძებული თავისუფლებისა და თანასწორობის განხორციელების და ნიჭის რეალიზების („ტალანტების გამრავლების“) შესაძლებლობა – სამოქალაქო, სოციალური და ეკონომიკური თავისუფლებების უზრუნველყოფით.

მოყვასის სიყვარული და მასზე ზრუნვა უფლის მიერ მოცემული მცნებაა. ადამიანი (სახელმწიფო) ვალდებულია, მოყვასის „სიმძიმე იტვირთოს და ისე აღასრულოს სჯული იგი ქრისტესი“. სოციალური დაცვის უზრუნველყოფის პოლიტიკა სახელმწიფოს ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი ფუნქციაა.

ქრისტიანული ოჯახი ღვთივკურთხეულია. იგია

საზოგადოების ყველაზე უფრო მდგრადი სოციალური ერთეული. სახელმწიფო უნდა ზრუნავდეს ოჯახის სოციალურ დაცვასა და განვითარებაზე.

ადამიანისთვის შრომა ღვთით დადგენილი ცხოვრების წესია, რომლის მიზანი მხოლოდ მატერიალური კეთილდღეობის მიღწევა არ არის, ის ღირსების საქმეცაა და სულიერ განვითარებას უწყობს ხელს. შრომის უფლების განხორციელებისთვის ზრუნვა სახელმწიფოს ერთ-ერთი უმთავრესი მოვალეობაა.

ადამიანი (სახელმწიფო) ვალდებულია, მოუაროს და გაუფრთხილდეს ღვთივბოძებულ ბუნებას (რესურსებს) და მხოლოდ სასიკეთოდ გარდაქმნას იგი (მდგრადი განვითარება).

მინა (მამული), ისევე, როგორც მთლიანად ბუნება, საკრალურია. ამიტომ ჩვენ მას არ ვუყურებთ როგორც ერთ-ერთ, თუნდაც ძალიან მნიშვნელოვან რესურსს. მინა, განსაკუთრებით სასოფლო-სამეურნეო მიწები, უნდა გახდეს სახელმწიფოსთვის უმნიშვნელოვანესი მოვლისა და რეგულირების საგანი, ხოლო ბიომეურნეობების ხელშეწყობა – უცილობელი პრიორიტეტი.

დედა-ენა, როგორც უფლისაგან მონიჭებული საუნჯე და ერის იდენტობის უმთავრესი ნიშანი, ძვირფასია ჩვენთვის. ხელისუფლება ვალდებულია ზრუნავდეს სახელმწიფო ენის დაცვა-განვითარებაზე.

განვითარება (მარადიული სრულყოფა) არის

პროგრესი ადამიანის (ერის/საზოგადოების) სულიერ-ინტელექტუალურ, კულტურულ და ყოფით თვისობრიობაში. განათლება (ქრისტიანული სწავლება), ცოდნის მიღება და მისი ზრდა (მეცნიერება, ინოვაციები/ „ცოდნის საზოგადოება“) კი არის განვითარების გასაღები და უმთავრესი მამოძრავებელი ძალა.

ჩვენი მიზანი არ არის ამქვეყნიური სამოთხის შექმნა, მაგრამ ღირსეული ცხოვრების პირობების შესაქმნელად შრომა და ღვაწლი ჩვენი ადამიანური (საერისკაცო) მოვალეობაა, ხოლო ამ პირობების შექმნა პოლიტიკური ამოცანაა.

ამ ამოცანის სწორად დასახვა და განხორციელება შეუძლებელია, თუ არ იქნება გაცნობიერებული ქრისტიანული ცხოვრების წესის პრინციპები. საჭიროა, ამ პრინციპების საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ენაზე თარგმნა და დანერგვა სწავლებით, კანონმდებლობითა და სხვა მექანიზმებით.

პრინციპები

- თავისუფლება
- პასუხისმგებლობა
- თანასწორობა (სამართლიანობა)
- ერთსულოვნება (ძმობა, ერთობა, სოლიდარობა, კოოპერაცია)
- მშვიდობისმყოფლობა (არაძალადობა)

- შემწყნარებლობა (ტოლერანტობა)
- მონყალება
- სრულყოფა (განვითარება)

პოლიტიკური მიზანი

მშვიდი და მშვიდობიანი ცხოვრების პირობების სახელმწიფოებრივი გარანტიების შექმნა, რათა მართალი სარწმუნოებით და კეთილმსახურებით ვცხოვრობდეთ

სამოქმედო

- ქრისტიანულ-სოციალისტური ფასეულობების გავრცელება და პოლიტიკური მხარდაჭერა
- ქრისტიანთა ჩართვა პოლიტიკურ აქტივობაში
- ქრისტიანული ძმობის სულის აღორძინება
- ღვთის შეცნობისა და ღვთის სუფევისკენ სწრაფვა
- ლოცვით
- შრომით
- რწმენით
- სასოებით
- სიყვარულით

ჩვენ – ქართველ ქრისტიან-სოციალისტებს, მიგვაჩნია, რომ სოციალ-დემოკრატიული იდეოლოგია თავისი გენეზისით და თანამედროვე სახით არის ის პოლიტიკური მოძღვრება, რომელიც ყველაზე მეტად ეთანადება ქრისტიანული ცხოვრების წესის და ზემოხსენებული ფასეულობების დამკვიდრებას.

მიმართვა ქრისტიან-სოციალისტური მოძრაობის საინიციატივო ჯგუფის სახელით

სოციალ-დემოკრატები საქართველოს განვითარებისათვის

კონფერენცია, თბილისი, “კინოს სახლი, თებერვალი, 2011

მინდა, უპირველეს ყოვლისა მივმართო იმ ადამიანებს, ვინც თავს მორწმუნე ქრისტიანად თვლის და ამავე დროს იზიარებს სოციალ-დემოკრატიული იდეოლოგიას.

- რა აქვს საერთო ქრისტიანობას და სოციალიზმს?

- რა აქვს საერთო მრევლად ყოფნას და პოლიტიკას?

- როგორია მორწმუნე ქრისტიანის საზოგადოებრივ-პოლიტიკური პოზიცია, მისი ცხოვრების წესი და პასუხისმგებლობა თანამედროვე საზოგადოებაში?

- უნდა იყოს თუ არა პოლიტიკის სფერო მორწმუნე ქრისტიანისთვის დაკეტილი?

- არის თუ არა პოლიტიკა „ბინძური საქმე“ თავის არსითა და მონოდებით, თუ პოლიტიკა ეფექტიური იარაღია საღვთო ღირებულებებისა და ადეკვატური ცხოვრების წესის დასამკვიდრებლად?

ჩვენი ეკლესია უამრავ კარგ სოციალურ საქმეს აკეთებს, მაგრამ განა ეკლესიის ფარგლებში მოღვაწეობა საკმარისია თანამედროვე, პლურალისტურ საზოგადოებაში? ღირსეული ცხოვრების მონყობისთვის?

- მართლაც როგორი უნდა იყოს კარგი საზოგადოება („Good Society“) ჩვენი, ქრისტიანული, ქართული კრიტერიუმებით დანახული?

- როგორ უნდა ვეცადოთ განხორციელდეს ნება ღვთისა „ქვეყანასა ზედა“, როგორც ჩვენ ყოველდღე ვიმეორებთ „მამაო ჩვენოში“?

მოგიწოდებთ, დავიწყოთ დისკუსია ამ და მრავალ, სხვა ამასთან დაკავშირებულ თემებზე.

პირველ რიგში კი, ალბათ, უნდა ვიმსჯელოთ ქრისტიანულ-სოციალისტურ პოლიტიკურ მრწამსზე, რომლის პროექტიც შეგიძლიათ იხილოთ „სოციალ-დემოკრატები საქართველოს განვითარებისთვის“ ოფიციალურ ვებ გვერდზე - www.sdd.ge

და ბოლოს:

ჩვენთვის ხელისუფლებაში მოსვლა არ არის თვითმიზანი. იმისთვის, რომ მოხდეს ფუნდამენტურ-სოციალურ-ეკონომიკური და ზედაშენური ცვლილებები, ჯერ ჩვენს შეგნებაში უნდა მოხდეს ძირეული გარდაქმნა. წინააღმდეგ შემთხვევაში შედეგები კვლავ ვერ იქნება სასურველი.

ამ საქმეში ქრისტიან-სოციალისტებს განსა-

კუთრებული როლი ეკისრებათ, რისი მდიდარი გამოცდილება არსებობს ევროპულ სოციალ-დემოკრატიკაში.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ის ფაქტიც, რომ დღეს საქართველოში ქრისტიანულ-მართმადიდებლური მრევლი ერთ-ერთი ყველაზე უფრო ახალგაზრდულია მსოფლიოში - ესეიგი ის ქმედითუნარიანია და პოტენციურად პროგრესული. რატომ არ უნდა იყოს მისი ნაწილი პოლიტიკურადაც აქტიური? ჩვენი ღრმა რწმენით ეს მათი პასუხისმგებლობაა...

ჩვენ უნდა დავიწყოთ მოძრაობა

მოძრაობა ქრისტიანულ-სოციალისტური იდეალებისათვის!

ღმერთი იყოს ჩვენი შემწე!

დ. ადეიშვილი

რატომ ვღბავართ აქ?

წერილი სემინარის - „რელიგია და პოლიტიკა“ -
მონაწილეებს

“სოციალ-დემოკრატიები საქართველოს განვითარებისთვის” ოფისი

3.3.2011

წინა კვირა იყო საშინელი სამსჯავროს ხსენების კვირა.

ყველა ქრისტიანისთვის უმთავრესია (მთელი ცხოვრება ამისთვის მზადება), როგორ წარსდგება იგი სამსჯავროზე ღმერთის წინაშე.

ბიბლია და ეკლესია გვასწავლის, რომ ჩვენ განვისჯებით არა იმდენად ჩვენი რწმენისა და ცოდნის, თუნდაც ღვთის თაყვანისცემის შესაბამისად, რამდენადაც ჩვენი საქმეების, ღვთივსათნო საქმეების შესაბამისად, უფრო სწორად - როგორ წარმოვაჩინეთ ჩვენი რწმენა საქმით.

„33. და დაადგინეს ცხოვარნი მარჯვენით მისა და თიკანნი - მარცხენით.

34. მაშინ ჰრქუას მეუფემან მარჯვენითა მათ მისთა: მოვედით, კურთხეულნო მამისა ჩემისანო, და დაიმკვიდრეთ განმზადებული თქვენთვის სასუფეველი დასაბამისით სოფლისაით.

35. რამეთუ მშოიდა და მეციით ჭამადი; მწყუროდა და მასუით მე; უცხო ვიყავი და შემინწყნა-

რეთ მე;

36. შიშველი ვიყავ და შემოსეთ მე; სნეული ვიყავ და მომხედეთ მე; საპყრობილესა ვიყავ და მოხვედით ჩემდა.

40. რაოდენი უყავით ერთსა ამათ მცირეთაგანსა ჩემთასა, იგი მე მიყავთ (მათე, 25) “.

აქედან ვასკვნით: იმისთვის, რომ იმ ქვეყანაში მარჯვნივ აღმოვჩნდეთ, ამ ქვეყანაში „მარცხნივ“ უნდა დავდგეთ, რადგან ჩვენი გაგებით ყველაზე ეფექტური ინსტრუმენტი ზემოთხსენებული სიკეთეების მრავალთათვის საკეთებლად სწორედ პოლიტიკაა. ისეთი პოლიტიკა, რომლის იდეოლოგიური პრინციპები თანხვედრაშია ქრისტიანულ მსოფლმხედველობასთან. რომელია ასეთი პოლიტიკური იდეოლოგია? რა თქმა უნდა, სოციალისტური (სოც-დემოკრატიული), რომელიც ჩვენი გაგებით არა უბრალოდ ემთხვევა ქრისტიანულს, არამედ სწორედ ქრისტიანული მსოფლმხედველობის წიაღიდან იშვა.

შევხედოთ თუნდაც ჩვენი პარტიის უმთავრეს სლოგანს: „თანასწორობა, სოლიდარობა, განვითარება“.

თანასწორობა. განა ვინმემ არ იცის, რომ “ღვთის წინაშე ყველა თანასწორია“, “ყველას უკლებლივ თანასწორად მოეკითხება“ და რომ „ღმერთი სამართლიანია“, „... პავლე მოციქული კორინთელთა მიმართ ეპისტოლეში პირდაპირ გვეუბნება:

„13. ისე ნუკი იქნება, რომ სხვებს ღვინი -

თქვენ ჭირი, არამედ თანასწორობით იყოს.

14. არამედ თქვენმა ნამეტმა შეავსოს მათი ნაკლულება, შემდეგ კი თქვენი ნაკლულება შეივსოს მათი ნამეტით, რათა არ დაირღვეს თანასწორობა“ [პროპორციული გადასახადები?] (პავლეს მეორე ეპისტოლე კორინთელთა მიმართ), და კიდევ: „ღმერთთან არ არის მიკერძოება“ (პავლე, რომაელთა მიმართ ეპისტოლე).

განა სოლიდარობა მოყვასის სიყვარული და თანადგომა არ არის? იგივე პავლე მოგვიწოდებს: „ურთიერთის სიმძიმე იტვირთეთ და ისე აღასრულეთ სჯული იგი ქრისტესი“.

განვითარება. ქრისტიანის მთელი ცხოვრება და ძალისხმევა თვითშეცნობის და სულიერი სრულყოფის, განვითარებისკენ არის მიმართული. „იყავით სრული, ვითარცა მამაი თქვენი სრულ არს“. განა სულიერი სრულყოფა-განვითარება ხელს არ უწყობს (იქნებ საფუძველიცაა) საზოგადოებრივი ურთიერთობების მონესრიგება-განვითარებას? ქრისტიანობა არ არის არც მატერიალური პროგრესისა და არც სიმდიდრის წინააღმდეგი, - იგი წინააღმდეგია მხოლოდ სიმდიდრის თუ მეცნიერული მიღწევების არასწორი გამოყენებისა, მისი გაფეტიშებისა და საშუალებების მიზნად გადაქცევისა.

განვითარების იდეალი ქრისტიანისთვის ხომ სამოთხეა, ღვთის ნების განხორციელებაა ამ ქვეყანაშიც: „იყავნ ნება ღვთისა ვითარცა ცათა შინა, ეგრეცა ქვეყანასა ზედა“.

მაშ რატომ არ არის ქრისტიანის ადგილი პოლიტიკაში? განა პოლიტიკა „ბინძურია“ თავისი მონოდებით, როგორც ამას ბევრი ქრისტიანი ფიქრობს? ან რატომ არ არის შესაძლებელი პარტიის სეკულარულ წევრებთან თანამშრომლობა ჩვენი საერთო მიზნების მისაღწევად? იქნებ განსხვავებული მოტივაციები გვამოძრავებს? ან იდენტობის გასხვავებული განცდა გვაქვს? ცოდნისა და რწმენის შეუთავსებლობაა?

განა მოსიყვარულე ცოლ-ქმარი ყველაფერში ერთხმება ერთმანეთს? პოსტსეკულარული თანაცხოვრება ჩვენთვის გამოწვევაა და ჩვენც უნდა ვუპასუხოთ ამ ახალ გამოწვევებს. პოლიტიკური ნების სწორად ფორმირება მხოლოდ დიალოგით, თანამშრომლობით, ურთიერთგაგებით მიიღწევა. ვიყოთ გახსნილები და გულწრფელები და ნუ შეგვეშინდება პოლიფონიის - ეს ჩვენთვის უცხო არ არის! პოლიფონია ხომ ჩვენი ღირებულებაა.

ღმერთი შეგვეწევა!

P.S. - რაც შეეხება ჩვენს მლანძღველებს (და არა კრიტიკოსებს) - ჩვენ აქ მშვიდად ვართ, რადგან უფალი ბრძანებს: „ ნეტარ იყვნეთ თქვენ, რაჟამს გდევნიდნენ და გყვედრიდნენ, და თქვან ყოველი სიტყვა ბოროტი ჩემდა მომართ სიცრუით თქვენთვის. გიხაროდენ და მხიარული იყვენით, რამეთუ სასყიდელი თქვენი დიდი არს ცათა შინა“ (მათე, მე-9 ნეტარება).

დ. ადვიშვილი

ქრისტიან-სოციალისტთა ჯგუფის სააღმსახურებო მიმართვა

ქართველ ქრისტიან-სოციალისტთა ჯგუფი მოგ-
მართავთ ყველა ქრისტიან სოციალ-დემოკრატს,
სოციალისტს და ყველას, ვისთვისაც მნიშვნელოვა-
ნია ქრისტეს მოძღვრება და მემარცხენე იდეოლო-
გია.

ქრისტეს აღდგომის მისტერია ჩვენ უდიდესი
სიხარულით, სასოებითა და განახლების იმედით
გვავესებს - სიკვდილი დათრგუნულია, გახსნილია
მარადიული ცხოვნების კარი!

მაგრამ მორწმუნეებმა კარგად უნციან, თუ რა „ვი-
წროა“ ამ კარამდე მისასვლელი გზა. სწორედ ამ
გზის ღირსეული გავლა არის მინიერი ცხოვრების
მთავარი ამოცანა. როგორ ვიაროთ და როგორ გა-
ვუადვილოთ მოყვასს „სიძნელე გზისა“? აი ქრის-
ტიან სოციალისტების მთავარი საზრუნავი.

ჩვენ გვჯერა, რომ ეს შესაძლებელია, შესაძლე-
ბელია მრავალთათვის! ჩვენ გვაქვს რწმენა და ამ-
ბიცია იმისა, რომ შევძლებთ ბევრი ხელოვნურად
შექმნილი სოციალურ- ეკონომიკური და პოლიტი-
კური ბარიერის მოხსნას ამ გზაზე.

განსაკუთრებით აუტანელია სილატაკის
მძვინვარება საქართველოში. აქ ჩვენ ვგულისხმობთ
არა მხოლოდ მატერიალურ სილატაკეს*, არამედ
სულიერ სილატაკესაც (რაც კიდევ უფრო
პრობლემურია მდიდართათვის). ერთიც და
მეორეც დამაბრკოლებელია განვითარების გზაზე
და ვნებს „ხორცსა, მერმე სულსა“.

ჩვენ საზოგადოებას აქვს იმის პოტენცია, რომ მეტად ვიტვირთოთ „ურთიერთასსიმძიმე“, გავხდეთ უფრო სოლიდარულები. დღეს საქართველო მსოფლიოში სოციალური უსამართლობის, მათ შორის უთანაბრობის ერთ-ერთი თვალსაჩინო მაგალითია.**

როდესაც სიღატაკის დაძლევაზე ვსაუბრობთ, უმთავრეს პრიორიტეტად გვესახება მინის, სოფლის მეურნეობისა და ქართული სოფლის საკითხი (დღეს სოფლად რეგისტრირებულია მოსახლეობის 50%-ზე მეტი). ეს პრობლემები გადაუდებელ ყურადღებას საჭიროებენ, რაზეც არაერთხელ ამახვილებდა ყურადღებას კათალიკოს პატრიარქი. ამ საკითხზე ჩვენი ხედვები გვაქვს სოციალ-დემოკრატებს (იხ.****)

საზოგადოების სოციალური და სულიერი სიჯანსაღისათვის უმთავრესი ხელშემწყობი ფაქტორი სახალხო ჯანდაცვისა და განათლების სისტემების გამართული, თანამედროვე დონეზე ფუნქციონირებაა. დღეს საქართველოს ხელისუფლებისთვის, მიუხედავად რიტორიკისა, ეს სფეროები პრიორიტეტული არ არის - ამაზე მეტყველებს სახელმწიფო ბიუჯეტის ასიგნებებიც .****

ჩვენ აღარ შევჩერდებით საზოგადოების ისეთ სენზე, როგორც არის უმუშევრობა*** (შრომა ხომ ღვთივდაგენილი ნორმაა ადამიანისათვის). უმუშევრობა არა მხოლოდ სოციალური, არამედ ბევრი ფსიქოლოგიური და სულიერი მანკიერების მიზეზიცაა (სოცდემოკრატების ხედვა იხ. ****).

როცა საზოგადოების სულიერ მდგომარეობაზე

ვლასპარაკობთ, მხედველობაში გვაქვს იმ ფაქტის თვით სამღვდელოთაგან აღიარება, რომ დღეს საქართველოს მცხოვრებთა „უმრავლესობას ელემენტარული წარმოდგენაც არ გააჩნია ქრისტიანობის შესახებ. მიუხედავად ერის მრავალსაუკოვანი ქრისტიანული გამოცდილებისა, სამწუხაროდ, კვლავ დღის წესრიგშია ევანგელიზაცია“ (იხ. ჟურ. „საყდარი“ N1, 2002). ჩვენ მიგვაჩნია, რომ ეს საკითხი დღესაც აქტუალურია.

ჩვენ გვჯერა, რომ საქართველოს აქვს პოტენცია, შექმნას ისეთი სახელმწიფო („კეთილდღეობის სახელმწიფო“), ჩამოაყალიბოს ისეთი საზოგადოება („კარგი საზოგადოება“, რომელშიც მხოლოდ ისტორიულ მესხიერებაში დარჩება სილატაკე ... და არა მხოლოდ მატერიალური, რაც შედარებით ადვილი დასაძლევია. გაცილებით რთული პროცესია სულიერი სილატაკის დაძლევა და „ახალი ადამიანის“ აღზრდა ჩვენში, რაც დაადასტურა ისტორიამ.

ჩვენ გვჯერა, რომ მხოლოდ რევოლუციით საკუთარ თავებში, ადამიანთა შეგნებაში არის შესაძლებელი „ძველი ადამიანის“ მოკვდინება და ჭეშმარიტად ქრისტიანული მორალისა და ეთიკის დამკვიდრება, ანუ „ღვთის სუფევის“ დამყარება ჩვენში და ჩვენს შორის. მხოლოდ ამ გზით არის შესაძლებელი „კარგი საზოგადოების“ ჩამოყალიბება და სვლა ნეტარი მარადიულობისკენ.

ჩვენ მოგინოდებთ, შევუერთდეთ ქრისტიანთა მიერ ინიცირებულ მსოფლიო მოძრაობას „ვაქციოთ სილატაკე ისტორიად!“

ავილოთ ჩვენი წილი პოლიტიკური პასუხისმგე-

ბლობა და ღმერთი შეგვეწვევა!

ქრისტე აღსდგა!

გიხაროდენ!

ქრისტეს აღდგომა, აპრილი, 2011.

-----

*ოფიციალური მონაცემებით, აბსოლუტური სილატაკის ზღვარს ქვემით ცხოვრობს მოსახლეობის თითქმის 14%. იხ. „საქართველოს სილატაკის პროფილი“, www.european.ge

**საქართველო პოსტსაბჭოთა სივრცეში შემოსავლების ყველაზე უთანაბრო განაწილებით გამოირჩევა (ჯინის კოეფიციენტი 0,5-ზე მეტია), ხოლო მოსახლეობის უმდიდრესი 10% მოიხმარს უღარიბეს 10%-ზე სულ ცოტა 17-ჯერ მეტს, ფულადი შემოსავლები კი 27-ჯერ მეტი აქვს („რაც მეტია უღმერთო სიმდიდრე, მით მეტია სილატაკი“-ნიკოლოზ სერბი).

***ბოლო გამოკითხვებით, თავს უმუშევრად მიიჩნევს თითქმის 70%.

****„გამონწევები საქართველოს განვითარებისათვის“, თბილისი, 2011).

ქრისტიან-სოციალისტთა ბანცხალება

ქრისტიან-სოციალისტთა ჯგუფი მიესალმება და მხარს უჭერს საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქის- ილია მეორის ინიციატივას სამრევლოებთან მცირე მეოურნეობების შექმნას, გამოთქმულს კონფერენციაზე „ეკლესია და ეკონომიკა“.

ასეთი მეურნეობების შექმნა მრავალმხრივ სასიკეთო საქმეა. იგი ხელს შეუწყობს, როგორც სიღარიბის დაძლევას, დასაქმებას, ეკონომიკურად უსაფრთხო პროდუქტის წარმოებასა და მიწის სწორად გამოყენებას, ასევე ჯანსაღი სოციალური კოლექტივების (თემების) ჩამოყალიბებას და კოოპერატიული მოძრაობის დაწყებას, როგორც სოფლად, ისე ქალაქად. ამ პროცესმა ხელი უნდა შეუწყოს ჩვენი ქვეყნის „სხვა განვითარების“ სტრატეგიის „ქვემოდან“ დაწყებას.

„სხვა განვითარების“ ნიშნებად ჩვენ გვესახება – ადამიანურ საჭიროებებზე ორიენტირებულობა (როგორც მატერიალური, ისე არამატერიალური); ენდოგენურობა (საზოგადოების შიგნიდან წარმომავლობა) და სოლიდარულობა; თვითდაყრდნობა და თვითკმარობა (უპირატესად საკუთარ რესურსებზე ორიენტირებულობა); ეკოლოგიური სიჯანსაღე (მდგრადობა); სტრუქტურულ ტრანსფორმაციებზე დაფუძნება.

ქრისტიან სოციალისტები და მთლიანად სოციალ-დემოკრატები მხარს ვუჭერთ პატრიარქის მეტად აქტიურ ქადაგებებს და სტრატეგიულ სოციალ-ეკონომიკურ ინიციატივებსა თუ წამოწყებებს და მზადყოფნას გამოვთქვამთ აქტიურად ჩავეერთოთ

შესაბამის პროექტებში, როგორც კონცეპტუალურ,
ისე პრაქტიკულ დონეზე.

აგვისტო, 2011 წელი

სიტყვა სატელევიზიო გადაცემისათვის „თავისუფალი ტრიბუნა“

აგვისტო, 2011

მსოფლიოს ბევრ სოციალისტურ და მემარცხენე ტიპის პარტიაში მიღებული პრაქტიკაა და ჩვენს პარტიაშიც ყალიბდება ქრისტიანული ფრთა, რომელიც ეფუძნება ქრისტიანულ-სოციალისტურ პოლიტიკურ მრწამსს, კრედოს.

ცნობილია, რომ სოციალისტური იდეოლოგიის ისეთი ფუნდამენტური ღირებულებები, როგორებიც არის თავისუფლება, თანასწორობა, სოლიდარობა – სათავეს იღებს სწორედ ქრისტიანული მოძღვრებიდან (თუმცა მათი ინტერპრეტაცია ხშირად განსხვავებულია).

ქრისტიანულ-სოციალისტური პოლიტიკური მიმართულება ისახება მე-19 საუკუნის 50-იან წლებში, პრაქტიკულად სოციალ-დემოკრატიის თანადროულად.

ქრისტიანები არა მხოლოდ რწმენით, არამედ საქმიანაც, მოქმედებითაც უნდა ცდილობდნენ შე-საბამისი ცხოვრების წესის დამკვიდრებას, ამისთვის კი ერთ-ერთი ყველაზე ეფექტური იარაღი სწორედ პოლიტიკაა, რომლის მეშვეობითაც უნდა გატარდეს ცხოვრებაში ზემოთქმული პრინციპები.

მოარული აზრია, რომ პოლიტიკა ბინძური საქმეა და იქ ქრისტიანებს არაფერი ესაქმებათ. ეს მცდარი შეხედულებაა. თავისი არსით პოლიტიკოსი ხომ ხალხის რჩეული და მისი მოსამსახურეა, მაშ ქრის-

ტიანი მსახური რატომ უნდა იყოს ცუდი მსახური, ცუდი პოლიტიკოსი?

ჩვენ შეგვიძლია გავიხსენოთ ბევრი წმინდანი – დიდი პოლიტიკური გავლენის მქონენი, წმინდანი მეფეები... მორწმუნე-ქრისტიანები (მრევლი) უნდა ჩაებას პოლიტიკაში, თუნდაც იმიტომ, რომ ეს სფერო უფრო სუფთა და კეთილშობილი გახდეს.

უფრო კონკრეტულები რომ ვიყოთ, ჩვენ მივესალმებით პატრიარქის სოციალურ-ეკონომიკური ხასიათის არაერთ ინიციატივას. კერძოდ, ამას წინათ გამოთქმულ ინიციატივას კონფერენციაზე-ეკლესია და ეკონომიკა. იგი თანხვედრაშია ჩვენს შეხედულებებთან ქვეყნის სოციალური და ეკონომიკური განვითარების შესახებ, კერძოდ კოოპერაციის მიმართულებით, როგორც სოფლად ისე ქალაქად. ეს მრავალმხრივ სასიკეთო საქმეა: სილატაკის დაძლევა, დასაქმება, მიწის სწორად გამოყენება, სუფთა პროდუქტების წარმოება, ჯანსაღი სოციალური ჯგუფების ჩამოყალიბება... ჩვენ მზად ვართ ჩვენი რესურსებით ჩავეერთოთ სამრევლო მეურნეობების მშენებლობის ამ მეტად აქტუალური პროექტის შემუშავებაში.

დავით ადეიშვილი

ქრისტიან-სოციალისტთა საშობაო მიმართვა

მოახლოვდა შობის დღესასწაული, და ყველა ქრისტიანის გულში ღვივდება სიხარული მაცხოვრის მოვლინებისა, შეგრძნება იმისა, რომ ღმერთი ჩვენთანაა და ჩვენშია, რომ ჩვენი ქრისტიანული გზა და არჩევანი ჭეშმარიტია.

გზა ხსნისა, რომელიც გვიჩვენა ორი ათასი წლის წინ განკაცებულმა ღმერთმა - მესიამ, არ შეცვლილა. საჭიროა მხოლოდ ამ ჭეშმარიტების ჩვენთვის აღმოჩენა და დღეისათვის მისადაგება. მხოლოდ ამ გზით, განახლებით ჩვენში, ჩვენს სულსა და შეგნებაში, სინამდვილის სწორი აღქმით და შეფასებით არის შესაძლებელი ცვლილებები ცხოვრებაში. რამდენადაც მოხდება გარდაქმნა ჩვენში, იმდენადვეა სასიკეთო ცვლილებებია შესაძლებელი საზოგადოებაში, პოლიტიკაში.

ამისათვის არ იქნება და არც არის საჭირო არანაირი ახალი მესია, ხოლო ის სურვილი განახლებისა, რომლის დაბადებაც ხალხის შეგნებაში მომნიფდება, აუცილებლად იშვება, მას ვერაფერი შეაჩერებს. ამაოა თანამედროვე ჰეროდეების მცდელობები, წინ აღუდგნენ ცვლილებებს. ისინი ყველანაირი ხერხებით ებრძვიან ხილულ „მესიებს“, მაგრამ ვერ ხვდებიან, რომ მათი მტერი ხელშეუხები და უძლეველია. ეს არის ხალხის ნება. ამის ნიშნებად გასული წლის მსოფლიო ისტორიის გაკვეთილებიც საკმარისი უნდა იყოს (არაბული გაზაფხული, „დაიკავე უოლსტრიტი!“, საპროტესტო ტალღა რუსეთში და ა. შ.).

რისთვის არის საჭირო ცვლილებები? რისთვის, როგორ და საით?

ჩვენ განვითარება გვესმის, როგორც მრავალმხრივი ჰარმონიული პროცესი საზოგადოების გაუმჯობესებისა ყველა სფეროში, დანყებული ეკონომიკით, დამთავრებული სულიერებით (... უფრო კი პირიქით). ქვეყნის განვითარების მიზანი, ისევე, როგორც კაცისა, უნდა იყოს სწრაფვა სრულყოფილებისაკენ („იყავით სრულ, ვითარცა მამაი თქვენი ზეცათაი სრულ არს“).

ჩვენ, ქართველ ქრისტიან-სოციალისტებს, გვჯერა, რომ როგორც სასუფეველი კაცთათვის „იიძულეების“ (ბრძოლითა და ძალისხმევით მოიპოვება). ასევე ქვეყანაში განვითარება-პროგრესისათვის სახელმწიფოს (ერის ნების გამომხატველის) ძალისხმევას გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს, ხოლო განვითარების ინსტრუმენტი უნდა იყოს დემოკრატიული, ხალხთან შეთანხმებული პოლიტიკა

ასეთი განვითარება რა თქმა უნდა, ვერ შემოიზღუდება ისეთი ცალკეული ვინრო მიზნებითა და მეთოდებით, როგორიც არის ეკონომიკის ზრდა, დემოკრატიზაცია, თავისუფალი ბაზარი, ინვესტიციების მოზიდვა, ტურიზმი, მოდერნიზაცია და ასე შემდეგ, რაც დღევანდელ მმართველთა გაბატონებული დისკურსია. სინამდვილეში კი რეალობა დამთრგუნველია – სახეზეა : ჩამორჩენილობა, სიღატაკე, უთანასწორობა, სოციალური უსამართლობა, უმუშევრობა...

საჭიროა თუნდაც მცირე, მაგრამ სწორი მიმარ-

თულებით ნაბიჯების გადადგმა. ამასთან დაკავშირებით მეტად საყურადღებოა საქართველოს კათალიკოს პატრიარქის მიერ გაჟღერებული მონოდებები და ინიციატივები ეკონომიკის სფეროში, კერძოდ, მცირე მეურნეობების და კოოპერაციის შესახებ, როგორც სოფლად, ისე ქალაქად.

სოციალ-დემოკრატები და მისი ქრისტიანული ფრთა საჯაროდ უჭერდნენ მხარს პატრიარქის ამ მრავალმხრივ სასიკეთო წამოწყებებს და კვლავაც მიესალმებიან მის და მთელი ქრისტიანული მრევლის ძალისხმევას და აქტივობას ქვეყნის განახლება-განვითარებისათვის.

ჩვენ გვჯერა, რომ განვითარება უნდა იყოს ზნეობრივი, სოციალურად, ეკოლოგიურად, ეკონომიკურად, მდგრადი და ჰარმონიული.

ჩვენი იდეალია ქრისტიანული სოციალიზმი.

ჩვენი იდეალების განხორციელების გზა რთულია („ვინრო“), მაგრამ უალტერნატივო.

წარმატებების გარანტია რწმენა, იმედი და სიყვარული!

გილოცავთ დამდეგ შობა-ახალ წელს!

31 დეკემბერი, 2011 წელი

ქრისტიანული ეკოსოციალიზმი

ევროპელი სოციალ-დემოკრატებისა და მწვანეების შეხედულებების მნიშვნელოვანი თანხვედრა და მათი თანამშრომლობა კარგად არის ცნობილი.

როგორია ქრისტიან-სოციალისტების ხედვა დღეისთვის ესოდენ აქტუალურ ეკოლოგიურ საკითხებზე, კრიზისის მიზეზებზე, პრობლემების გადანყვეტაზე? პირველ რიგში, შევეცადოთ, გავარკვიოთ, როგორია ბუნების, გარემოს ქრისტიანული აღქმა და როგორია ბუნების ქრისტიანული თეოლოგია.

გასული საუკუნის 70-იან წლებში გაჩნდა აზრი, რომ თანამედროვე ეკოლოგიური კრიზისის ისტორიული საფუძვლები სწორედ ქრისტიანობაშია (რასაც, გარკვეულწილად, იზიარებენ დასავლელი მწვანეებიც). ამ შეხედულების საფუძვლები მომდინარეობს ბიბლიის ინტერპრეტაციიდან, ქრისტიანობის დასავლეთევროპული ტრადიციებიდან გამომდინარე. კერძოდ, ამაში გულისხმობენ ძირითადად სამ იდეას:

პირველი: კაცი უნდა ბატონობდეს (უნდა იყოს დომინანტი) დანარჩენ შექმნილზე, რომ ყველაფერი ადამიანისთვის და მის მიერ სარგებლობისთვის, მოხმარებისთვის არის შექმნილი (დაბ.: თავები 1, 2);

მეორე: ბუნება დაცლილია ყოველგვარი მისტიკურისა და წმინდისაგან, რომ მას გამოცლილი აქვს საკრალური ბუნება/ხასიათი და მიღებული აქვს დემონური. ღმერთი ტრანსცენდენტულია - გამოყოფილია მისი შექმნილი სამყაროდან და არ ერევა

მის არაჰუმანურ ელემენტებში.

მესამე: ბუნების სამყარო - ეს სიბნელის, ქაოსისა და პროფანაციის (ამ შემთხვევაში - გაუნმინდურების) სფეროა, რაც გამომდინარეობს ტრადიციული დუალისტური განსხვავებებიდან მატერიალსა და სულს შორის, აგრეთვე ცოდვით დაცემის სპეციფიკური დოქტრინიდან.

დაცემამ წაახდინა ურთიერთობა არა მხოლოდ კაცსა და ღმერთს შორის, არამედ კაცსა და დანარჩენ შექმნილს შორისაც. როცა კაცი დაშორდა მის შექმნელს, ყოველივე შექმნილიც დაიწყევლა („წყეული იყოს მინა შენი საქმეებით“ იხ. შექმნა: 3, 17-18) და იქცა მის მტრად და მოწინააღმდეგედ.

სწორედ ასეთმა აზროვნებამ გამოიწვია მტრული, მომხმარებლური, ექსპლუატაციური დამოკიდებულება ბუნებისადმი და მიგვიყვანა ეკოლოგიურ კრიზისამდე.

თანამედროვე თეოლოგების აზრით, მოხდა ბიბლიური ტექსტის თავდაპირველი მნიშვნელობის, მისი შეტყობინების დამახინჯება. სინამდვილეში კი ქრისტიანობა ყველაზე მეტად - სხვა რელიგიებს შორის - ნუხს და ზრუნავს ადამიანურ და არაადამიანურ ქმნილებებზე. მხოლოდ ის ლაპარაკობს, რომ ღმერთი არის განსხეულებული(ინკარნირებული) ფიზიკურ მატერიაში და გზავნის თავის ძეს, როგორც კოსმიურ ქრისტეს, რომელიც გამოისყიდის და აღადგენს მთელს სამყაროს მამის სიდიადეში. ბუნების ახალი თეოლოგია მოუწოდებს მიბრუნებისკენ თავდაპირველი გზავნილისაკენ ბიბლიაში და იმისკენ, რაც იქადაგებოდა ადრინ-

დელ ეკლესიაში, რაც არის „ქმნილებაცენტრული“ სულიერება ძველი აღქმისა და ადრინდელი მამებისა, საპირისპიროდ დასავლური, ანთროპოცენტრული ტრადიციისა(5).

ამ გაგებით, ღმერთმა, შექმნა რა ადამიანი თავის ხატად და მსგავსად, დაადგინა იგი თავის წარმომამადგენლად და მმართველად, გამცილებლად ყოველივე მისი შექმნილისა და არა მასზე მეტატონედ. „დაბადების“ ახალ ქართულ თარგმანში ნახმარია სიტყვა „მთავრობდეს“ - იხ.(2), 1:26; ბიბლიის 1989 წლის გამოცემაში ნახმარია სიტყვა „პატრონობდეს“, ხოლო ბიბლიის ახალ საერთაშორისო ვერსიაში – „Rule over“(9). თეოლოგები ხაზს უსვამენ იმასაც, რომ ყოველი ქმნილება ღმერთმა ადამიანზე ადრე შექმნა და მოიწონა („კარგია ძლიერ“ შექმნა, 31). ჩვენი აზრით, აგრეთვე უმნიშვნელოვანესია ისიც, რომ „გამოსახა ღმერთმა კაცი მიწის მტვრისგან და შთაბერა მის პირს სიცოცხლის სული“ (შექმნა, 2:7) და „დაადგინა იგი შვების სამოთხეში მის დასამუშაველად და დასაცავად“ (შექმნა, 2:15). ჩნდება კითხვა: დასაცავად ვისგან? იქნებ თავად ადამიანისგან? ბიბლიის ახალ საერთაშორისო ვერსიაში ნახმარია გამოთქმა take care - მოსავლელად, საზრუნველად(9). ბიბლიის ძველ აღთქმაში მრავლადაა ადგილები ყოველივე შექმნილის ღმერთთან ცოცხალ კავშირზე, მისდამი დაქვემდებარებაზე, მათ თავისთავად ღირებულებაზე, ყოველივეში ღვთის განგებულების არსებობის შესახებ. ამისათვის წინასწარმეტყველნი მთელ სამყაროს, ყოველივე შექმნილსა თუ დაბადებულს მოუწოდებენ ღვთისადმი ქების შესხმისაკენ(მაგ. იხ. ფსალმუნი 96,103,148; დანიელი 59–81). “რამეთუ

ყოველივე შეიქმნა მის სადიდებლად და ჩუენისა სახმარებისათვის“(იოანე ოქროპირი).

პავლე მოციქული ამბობს: „ქრისტე ყველაფერია და ის ყველაფერშია“ (კოლ., 3:11) ანუ, ღვთისმეტყველთა განმარტებით, ღმერთი სამყაროს მიმართ ერთდროულად ტრანსცენდენტულიც(მიღმური) არის და იმანენტურიც(შინაგანი). ღმერთი მუდმივად აქტიურია ბუნების სივრცეში - მუდმივად ქმნის ახალ სიცოცხლეს და ინარჩუნებს მასში ყოფნას. თანამედროვე ბიოლოგია ადგენს ღრმა ერთიანობასა და ჰარმონიას ყველა არსების ძირებში. ამავე დროს ქვანტურმა ფიზიკამ გამოამჟღავნა, რომ სამყარო უფრო თავისუფალი და გახსნილია, ვიდრე დეტერმინისტული მანქანა, დახატული ნიუტონის მიერ - ღმერთი აღარ უნდა წარმოვიდგინოთ როგორც განშორებული მესაათე ცაში, რომელმაც დაქოქა მექანიზმი და უყურებს შორიდან. თანამედროვე მეცნიერება ქმნის სახეს შემქმნელისა და შემკავებლის, რომელიც მუდმივად აქტიურია ქვეყანაზე და რომელიც მუდმივად სთავაზობს ახალ შესაძლებლობებს მისი შექმნილის ყველა ნაწილს(5). ეპისკოპოსი კალისტე კი ამბობს: „მართებულია იმაზე საუბარი, რომ ღმერთი სამყაროს შექმნის პროცესშია, ხოლო ჩვენ ვმონაწილეობთ ამ პროცესში აქ და ახლა, ამ წუთას და ყოველთვის“.(4)

დასავლური ქრისტიანობის წიაღში „აღმოსავლურად“ წოდებული, ანუ ორთოდოქსული, მართლმადიდებლური ტრადიციით, ქრისტე ყოველთვის განიხილებოდა კოსმიური ცნებით, რომელმაც თავისი ცხოვრებით, ჯვარცმითა და აღდგომით განწმინდა მთელი მატერიალური სამყარო და აჰყავს მთელი შექმნილი ღმერთთან.

როგორც სახარებიდან ვიცით, ქრისტეს ჰქონდა - კომუნიკაციის უნიკალური უნარი და ძალა არაადამიანურ სამყაროსთან- ცხოველებთან, მცენარეებთან, ქართან, ტალღებთან... ქრისტე სრულ ჰარმონიაშია ბუნებასთან, მისი სიკვდილის დროს მიწა იძრა და მზე დაბნელდა. ქრისტეს მნიშვნელობა, როგორც მეორე ადამისა, არის არა მხოლოდ ადამიანთა მოდგმის სრულყოფა, არამედ ჰარმონიის აღდგენა ადამიანებსა და ბუნებას შორის და მთელი შექმნილის აყვანა ღმერთამდე. მისი მისია არის არა მხოლოდ ინდივიდუალური, არამედ უნივერსალური¹⁵). უფალი ბრძანებს - „მე ვარ ანი და ჰოე, დასაბამი და დასასრული“ (გამოცხ.21,6). როგორც დიდი ფრანგი თეოლოგი შარდენი განმარტავს- არსებობს წერტილი ომეგა, რომლისკენაც ყველა საგანი მიისწრაფვის და რომელშიც ყველა ერთიანდება.

ზემოთ თქმულიდან გამომდინარე, რას გვთავაზობს ქრისტიანობა? როგორი უნდა იყოს სწორი ურთიერთობა ადამიანსა და დანარჩენ ქმნილებებს შორის? როგორც ვნახეთ, ადამიანს ღმერთის მიერ მინიჭებული აქვს ნათელი თანამისია, „ფლობდეს“ და „იცავდეს“ („უვლიდეს“) დანარჩენ ქმნილებებს. „ადამიანს იმიტომ მიენიჭა ეს უპირატესობა, რომ იგი ღვთის ხატის მიხედვითაა შექმნილი. ამდენად, ადამიანის დიდამინაზე ბატონობა ქრისტეს მორჩილების ფონზე უნდა გავიაზროთ... რადგანაც ძე ღვთისამ საკუთარი ძალა განახორციელა კენოზისის [საკუთარი თავის შეგნებული დამდაბლება დ. ა.] გზით, თავის „წარმოცალიერებით“, სიკვდილისა და ჯვრის მიღებით (ფილიპ. 2:7-8), ბუნებაზე ჩვენს „ბატონობასაც“ კენოზისური ხასიათი

უნდა ჰქონდეს: თავმდაბლური, თანაგრძნობითი, მსხვერპლად მიტანილი“.(4)

შენირვის პრინციპი არის ფუნდამენტური ადამიანური და არაადამიანური სიცოცხლისთვის. ევქარისტული ზეიმით ჩვენ ვუკავშირებით ჩვენს თავს მისტიურ შენირვას, რაც ქრისტემ გააკეთა მთელი მსოფლიოსთვის. ამასთან, „ადამიანი ღმერთს უბრუნებს სამყაროს არა იმავე სახით, როგორც თავი იგი მას მიეცა, არამედ შრომის შედეგად გარდაქმნილს. ევქარისტის დროს ადამიანი ღმერთს სთავაზობს დედამიწის ნაყოფს არა პირველადი სახით, ვთქვათ, ხორბლის მარცვალსა და ყურძნის მტევანს, არამედ პურსა და ღვინოს“ (4). კაცის წინაშე მდგარი ამოცანის სირთულე და მისი პასუხისმგებლობაც სწორედ ამაშია - „ღვთის ხატად შექმნილი ადამიანი, რომელსაც არჩევანის თავისუფლება აქვს მინიჭებული, უზარმაზარი საფრთხის წინაშეა, მას შეუძლია შემოქმედებითი ძალის გამოყენება როგორც სასიკეთოდ, ასევე საზიანოდ: მას შეუძლია, ერთის მხრივ, სამყაროში სინათლე შემოიტანოს და გარდაქმნას იგი, ხოლო, მეორეს მხრივ, დაანგრიოს“ (4).

ჩვენ გვწამს, რომ მოხდება ამქვეყნიური არასრულყოფილების დასრულება საყოველთაო აღდგომით (ხელახლა დაბადებით ახალ სამოთხეში, როცა ქრისტეს მეორედ მოსვლის შემდეგ ახალი ცა და ახალი დედამიწა შეიქმნება (Толковая Библия, т. 3, Стокгольм, 1987)(3). მანამდე კი გვჯერა, რომ ჩვენი და ბუნების გადარჩენა ფრუსტრაციასა და წამებისგან მჭიდრო ურთიერთკავშირშია, რომ ღმერთი სწუხს მთელს მის შექმნილზე და გვიხმობს, ჩვენც გავიზიაროთ ეს წუხილი.

უფრო პრაქტიკულად რომ ვილაპარაკოთ - ჩვენ პასუხისმგებელი ვართ ღვთის წინაშე, თუ როგორ ვუძღვებით ქვეყანას, ვიდრე ამ ქვეყნად ვართ.

უკვე ნახევარ საუკუნეზე მეტია, რაც გონიერმა მსოფლიომ გაიაზრა, რომ აუცილებელია ბუნებაზე ბატონობის, მასზე დომინირების კონცეპტი შეიცვალოს მისი დაცვისა და გაძლიერების კონცეპტით. ეს გამოხატულებას ჰპოვებს სხვადასხვა მეცნიერულ-ეკოლოგიურ მიმართულებებსა და საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ მოძრაობებში. ეკოლოგიური პრობლემატიკა უაქტუალურესია როგორც სამთავრობო პოლიტიკების, ასევე არასამთავრობო და საერთაშორისო დონეებზე.

მიუხედავად ამისა, ეკოლოგიური კრიზისი არათუ არ არის დაძლეული, ის თანდათან უფრო ღრმავდება. ჩვენ ვიზიარებთ აზრს, რომ ამის მნიშვნელოვანი მიზეზი არის ახლანდელი მიდგომების სეკულარული ანთროპოცენტრული სტერილურობა(5).

„მწვანე კონსიუმერისტები“, „ტექნოკრატიული ენვირომენტალისტები“, „მეინსტრიმული ეკონომისტები“ იმედს ამყარებენ ტექნოლოგიების განვითარებაზე, ენერგოეფექტურობაზე თანამედროვე საბაზრო-კაპიტალისტური სიტემის პრობებში. ისინი უგულებელყოფენ ფუნდამენტურ წარმოებით და საზოგადოებრივი ურთიერთობების ხასიათს („წარმოებისა და მოგების ღმერთები“, „მომხმარებლური საზოგადოება“). ამასთან, არის მიდგომები, რომლებიც უფრო ღრმად აცნობიერებენ პრობლემას და ესმით ეკოლოგიური და

სოციალური კრიზისების ღრმა ურთიერთკავშირი. ისინი მდგომარეობას ახასიათებენ ისეთი ტერმინებით და ფრაზებით, როგორებიც არის: „შეუკავებელი ინდუსტრიალიზაცია“; „სოციალური კრიზისი - იმპერიალიზმის ფორმა - სახელად გლობალიზაცია“; „მსოფლიო კაპიტალისტური ექსპანსია“; „რესურსების გაბაზრება“; „ადამიანი, როგორც მხოლოდ მუშა-ხელი ან გამოუსადეგარი და ხელისშემშლელი“; „კონსუმერიზმის მასობრივი კულტურა“; „დეპოლიტიზაცია“; „სიმდიდრესა და ძალაუფლების ფლობაში უთანაბრობის უპრეცედენტო გაზრდა“ და ა. შ.(6). მათი შეხედულებებით, პრობლემის გადაჭრის გზები უნდა ვეძებოთ ეკოსოციალისტურ და ეკოსოციალურ მიდგომებში - საზოგადოებრივ კონტროლში წარმოების საშუალებებზე, დემოკრატიულ დაგეგმვაში, ფასების რეგულირებაში სოციალურ-პოლიტიკურ-ეკოლოგიური კრიტერიუმებით, „ცხოვრების სტრანდარტის“ შეცვალში „ცხოვრების წესით“, ნამდვილ საჭიროებათა დაკმაყოფილებაში, ორიენტირში ხარისხზე და არა რაოდენობაზე, პოლიტიკებში, რომლებიც შედეგად მოიტანს „შერჩევით ზრდას“ (მაგალითად, მზის ენერჯეტიკა, ორგანულ საწვავზე მომუშავე საზოგადოებრივი ტრანსპორტი) და „შერჩევით ვარდნას“ (მაგ. CO2-ის გამომყოფი სათბობის მოხმარება, გარკვეული ქიმიური წარმოებები).

ასეთ მექანიზმებს და პოლიტიკებს უხვად გვთავაზობენ „მწვანე ეკონომისტები“, „ახალი ეკონომიკის“ („სასიცოცხლო ეკონომიკის“) მიმდევრები, „მწვანე ბიზნესის“ სპეციალისტები, ასეთ მიდგომებს იზიარებენ და გარკვეულ მხარდაჭრა-

საც პოულობენ მემარცხენე მწვანეთა პარტიები ევროპაში.

ჩვენთვის, რა თქმა უნდა, მისაღები და გასაზიარებელია ბევრი ზემოთ თქმული შეხედულება იხ.(7) და(8). თუმცა, ხშირად ეს არის გადარჩენის მცდელობები მსხვერპლის გარეშე, ზოგჯერ რეალური ცვლილებების გარეშეც კი. ამიტომ შედეგი ვერ იქნება არსებითი, თუ ადამიანი ვერ იპოვის ამქვეყნიური ცხოვრების უფრო სერიოზულ ღირებულებათა ერთობას და მათ პატივისცემას – შესაბამის ცხოვრების წესს და მეურნეობას.

„ადამიანს მოეთხოვება თვითშეზღუდვა ბუნებრივი რესურსების მოხმარებაში, ცოდნა იმისა, თუ რა გვჭირდება, რა არის აუცილებელი და ამის გამიჯვნა იმისგან, რაც გვსურს. თვითუარყოფით, მარხვით, უარის თქმით ადამიანი სამყაროში თავის ქეშმარიტ ადგილს მიაგნებს და ამით სამყაროს საკრალურ ძალას გამოააშკარავებს. ადამიანებმა არ უნდა დაივიწყონ „ზიარება და ასკეტური სულისკვეთება“, მადლიერების განცდა და არაეგოისტული სიყვარული... ჩვენს გარშემო არსებული ეკოლოგიური კრიზისიდან ერთადერთი გამოსავალი სიყვარული გახლავთ, რადგან ადამიანს იმის გადარჩენა შეუძლია, რაც უყვარს, ხოლო საკუთარი თავის გარკვეულწილად მსხვერპლად მიტანის გარეშე სიყვარული არ არსებობს.“(4)

ჩვენთვის, ქრისტიან-სოციალისტებისთვის, უაღრესად მნიშვნელოვანია ზემოთ მოყვანილი ანალიზი და ქრისტიანული ხედვები პრობლემის პოლიტიკური გადაწყვეტის შემუშავებისთვის.

ლიტერატურა:

1) ბიბლია. საქართველოს საპატრიარქო. თბილისი, 1989.

2) ნიგინი შექმნისა. ძველი აღთქმა. საქართველოს საპატრიარქო, 2006.

3) ვახტანგ კობალაძე, “მართლმადიდებლობა და ეკოლოგია“.

4) ებუსკოპოსი კალისტე (უეარი), “მართლმადიდებლობა და ეკოლოგიური კრიზისი“.

5) Ian Bradley. God is Green, Ecology for Christians. Image Books, 1992.

6) Экосоциалистический Манифест, Свободное марксистское издательство.

7) საქართველოს მდგრადი განვითარების კონცეფციისთვის, ავტორთა ჯგუფი, ჟურნალი „ეკონომისტი“ №12, 1992, №1, 1993.

8) მწვანე ეკონომიკური დოქტრინისთვის (თეზისები), გაზეთი „დედამინა“, სექტემბერი, 1990, <http://european.ge/208/>.

9) The Holy Bible. New International Version. International Bible Society, 1984.

დავით ადეიშვილი

სტატია გამოქვეყნებულია ინტერნეტ-ჟურნალში <http://european.ge>, მარტი, 2012

ქრისტიანულ-სოციალისტური მეტაეკონომიკა

როგორია ქრისტიანულ-სოციალისტური ეკონომიკური მოდელის წანამძღვრები-პრინციპები, ნორმები, ღირებულებები, როგორია ის მიღმური - არაეკონომიკური, რაც თვით ეკონომიკურ შინაარსსა და ბუნებას განსაზღვრავს, ანუ როგორია ქრისტიანულ-სოციალისტური მეტაეკონომიკა?

როგორც ცნობილია, ტერმინი *მეტაეკონომიკა* პირველად ავსტრიელმა მათემატიკოსმა, გამოჩენილი ეკონომისტის შვილმა, კარლ მენგერმა გამოიყენა იმ ახალი ტიპის ეკონომიკის შექმნის აუცილებლობის გამოსახატავად, რომელშიც შესაბამისი პროცესები რაოდენობრივად ზუსტ მათემატიკურ ფორმულებში აისახებოდა და ამით ეკონომიკა მეცნიერულ ხასიათს შეიძენდა. შემდგომში ამ მიმართულებამ და გარკვეული დადებითი თუ უარყოფითი როლი ითამაშა ეკონომიკის, როგორც მეცნიერების, განვითარებაზე. ამჯერად ჩვენთვის საინტერესოა ის, რომ ამ ტერმინს ახალი შინაარსი შესძინა და მეცნიერულ მოხმარებაში შემოიტანა ფრიც შუმახერმა, ბესტსელერის „პატარა მშვენიერია“(1) ცნობილმა ავტორმა. ამჟამად მეტაეკონომიკამ დამოუკიდებელი თეორიის შინაარსიც კი შეიძინა(2).

შუმახერის განმარტებით, „იმდენად, რამდენადაც ეკონომიკური ეხება ადამიანს გარემოში, მეტაეკონომიკა მოიცავს ორ ნაწილს - ერთი ნაწილი ეხება კაცს, ხოლო მეორე ნაწილი შეეხება ბუნებას“. სხვა

სიტყვებით, ეკონომიკურმა უნდა გამოიყვანოს თავისი მიზნები და ამოცანები ადამიანის ცოდნ-დან, ხოლო მისი მეთოდოლოგიის დიდი ნაწილი - ბუნების ცოდნიდან. ეკონომიკის დანიშნულება და დასკვნები იცვლება იმისადა მიხედვით, თუ როგორია ადამიანისა და დედამიწაზე მისი დანიშ-ნულების გაგება და როგორია ბუნებრივი გარემო. შუმახერი ასკვნის: „როგორც ვნახეთ, ეკონომი-კური არის „გამოყვანილი“ მეცნიერება, რომელიც ინსტრუქციებს იღებს იქიდან, რასაც მე ვუნო-დებ მეტაეკონომიკურს. როგორც კი იცვლება ინ-სტრუქციები, იცვლება ეკონომიკის შინაარსიც“. მაგალითად, თუ დასავლური მატერიალისტური მეტაეკონომიკური საფუძველი შეიცვლება ბუდის-ტური (ქრისტიანული, ისლამისტური) საფუძველით, შესაბამისად შეიცვლება ეკონომიკაც .

დღეს მეტაეკონომიკური ესმით აგრეთვე, როგორც ეკონომიკური თეორია, რომელიც ადამიანს გა-ნიხილავს მოტივირებულად როგორც საკუთარი ინტერესებით (გამომდინარე მისი ეგოისტურ-ჰედონისტური ბუნებიდან), ასევე ემპათია-სიმპა-თიით (თანაგრძნობა-კეთილგანწყობით, გამომ-დინარე სხვისი გაზიარებული ინტერესებიდან). ეს არის ეკონომიკური მიდგომა, რომელიც აფარ-თობს რაციონალურ არჩევანს, რომელიც ცხა-დად მოიცავს ეთიკურ და მორალურ სიკეთეებს, სიქველევებს, ასეთი არჩევანის რაციონალურ ფარ-გლებში; ურთიერთთავაგანწირვის შესაძლებლობა კი, როგორც ორმხრივი სარგებლიანობისა და პო-ტენციური სინერგიზმის ნიშან-თვისება, ახალ მნიშ-ვნელობას სძენს ეფექტიანობას; ეს არის შეცვლი-ლი, ტრანსფორმირებული ეკონომიკური მიდგომა, აშენებული როგორც თერმოდინამიკის (ხომალდი

- დედამიწა, ეკოსისტემა), ასევე ჰუმანისტურ პრინციპებზე.(2)

ზემოთქმულიდან გამომდინარე, ქრისტიანულ-სოციალისტური მეტაეკონომიკა ჩვენ წარმოგვიდგენია, როგორც ერთობლიობა იმ ქრისტიანული, სოციალ-დემოკრატიული და ეკოლოგიური ნორმებისა, პრინციპებისა, რეგულატორებისა, შეზღუდვებისა, დაშვებებისა და მიზნებისა, რომელთა საფუძველზეც უნდა აიგოს ქრისტიანულ-სოციალისტური ეკონომიკური მოდელი. ამ ერთობლიობის საფუძვლად შეგვიძლია მივიჩნიოთ სოციალ-დემოკრატიული (სოციალური-საბაზრო) მეტაეკონომიკის მნიშვნელოვანი ნაწილი, რაც შეივსება ეკოლოგიური ნორმებითა და რეგულაციებით (ჩვენი ხედვა ამ ნაწილში იხ.(3)) და კიდევ უფრო დაკონკრეტდება ქრისტიანული პრინციპებით, ნორმებით, ტრადიციებითა და ინსტიტუტებით. შეიძლება ითქვას, რომ ეს იქნება შეზღუდული ბაზარი (თავისუფალი ბაზრის საპროსპეროდ) გარკვეული აზრით(ქრისტიანულ-ეკოსოციალისტური).

მოვიყვანოთ რამდენიმე მაგალითი, სადაც ზემოთაღნიშნული პრინციპები ურთიერთთანხმობაშია:

სოციალური ეკონომიკისთვის უაღრესად მნიშვნელოვანია, რომ ეკონომიკურ პოლიტიკაში რეალიზდეს ისეთი საბაზისო ღირებულებები, როგორებიც არის: თავისუფლება, სოციალური სამართლიანობა (თანასაწილობა) და სოლიდარობა. მაგალითად, თავისუფლების პრინციპი განხორციელდეს ე. წ. პოზიტიური სამოქალაქო უფლებ-

ბების გზით, რაც უკავშირდება თანასწორობასაც და სოლიდარობასაც. ეს პრინციპი ასევე მნიშვნელოვანია ქრისტიანობისთვისაც - „თანასწორობა ქრისტეში“, „მოყვასის სიყვარული“, „ურთიერთ სიმძიმის ტვირთვა“ (თანაგრძნობა - გაზიარებული ინტერესი), რაც ამავე დროს, როგორც მტკიცდება, ეკონომიკურად ეფექტიანიც არის. ასევე, შრომის უფლება, რომელიც გაეროს სოციალური კონვენციითაც არის დაფუძნებული (1966, თავი 6), პოზიტიური სამოქალაქო უფლებაა, რისი განხორციელების მცდელობას სრული დასაქმების პოლიტიკა წარმოადგენს, მნიშვნელოვანი ქრისტიანული ღირებულებაა, რამდენადაც იგი ღვთისგან დადგენილი ნორმაა ჯერ კიდევ ადამის დაცემამდე და ათიდან ერთ-ერთი მცნებაცაა („ექვს დღეს იქმოდე“).

მომხმარებლური საზოგადოების (Consumer Society) ცხოვრების წესის შეცვლის აუცილებლობა განპირობებულია არა მხოლოდ რაციონალური, გარემოსდაცვითი (ანუ რესურსების შენარჩუნებისკენ მიმართული) მოსაზრებებით, არამედ ქრისტიანულ-მორალურ-სულიერი მოთხოვნილებებითაც, რაც ასახულია, მაგალითად, მარხვის ინსტიტუტში (თავშეკავება ნორმაა - ბევრის მოხმარება არ ნიშნავს კარგად ყოფნას). აქედან გამომდინარე, ეკონომიკური ზრდა, ანუ მთლიანი შიდა პროდუქტის ზრდა კი არ არის თავისთავად მნიშვნელოვანი, აბსოლუტური პროგრესის კრიტერიუმი, არამედ მნიშვნელოვანია მისი სტრუქტურა, განაწილების ხარისხი, პროპორცია და განვითარების სხვა კრიტერიუმები (იხ.3,4,5) .

სოციალ-დემოკრატიებისთვის ესოდენ მნიშვნელოვანი პროგრესული გადასახადი და ბიუჯეტის განაწილების პრინციპები სრულ თანხმობაშია ქრისტიანულ სამართლიანობასთან, როგორც პავლე მოციქული გვიხსნის, „რათა არა იმისათვის, რომ სხვებს შვება ჰქონდეთ და თქვენ გაჭირვება, არამედ თანაბრობისთვის, ამჟამად თქვენი ნამეტი შეავსებს მათ ნაკლებობას, რათა მათმა ნამეტმაც შეავსოს თქვენი ნაკლებობა, რომ იყოს თანაბრობა“ (კორინთ. 8, 4).

მომავალში უფრო კონკრეტულად ვიმსჯელებთ იმ ეკონომიკურ ფორმებზე, ინსტიტუტებზე, მექანიზმებზე, რეგულაციებსა და ნორმებზე, რაც კიდევ უფრო ნათელს გახდის ქრისტიანულ-სოციალისტურ ეკონომიკურ ხედვას.

ლიტერატურა:

(1) E. F. Scumacher. Small Is Beautiful. A Study of Economics As if People Mattered. Abacus. Copyright 1973. (ე.ფ. შუმახერი, “პატარა მშვენიერია. ეკონომიკის სწავლება ისე, როგორც ეს ხალხისთვის არის მნიშვნელოვანი“).

(2) <http://agecon.unl.edu/metaeconomics>, <http://www.metaeconomics.co.uk/>.

(3) ქრისტიანული ეკოსოციალიზმი, <http://european.ge>.

(4) ქრისტიან-სოციალისტთა საშობაო მიმართვა. 2011.

(5) საქართველოს მდგრადი განვითარების კონცეფციისთვის, ავტორთა ჯგუფი, ჟურნალი „ეკონომისტი“ №12, 1992; №1, 1993.

დავით ადეიშვილი

სტატია გამოქვეყნებულია ინტერნეტჟურნალში
<http://european.ge>, აპრილი, 2012

რა არის ქრისტიან-სოციალიზმი და ვინ არიან ქრისტიან-სოციალისტები?

*„როცა ქრისტიანები ჩაერთვებიან სოციალურ
რევოლუციაში – ის უძლეველი გახდება“*

ჩე გევარა

ქრისტიანული სოციალიზმი ზოგადად შეიძლება განიმარტოს, როგორც ქრისტიანობის რელიგიურ-ეთიკური რწმენისა და სოციალიზმის ფუნდამენტური ღირებულებებისა და მიზნების ერთიანობა-კომბინაცია.

ქრისტიანულ-სოციალისტური მოძრაობა ევროპაში მე-19-ე საუკუნის შუახანებში ჩაისახა, რომელიც ცდილობდა ქრისტიანობის სოციალური პრინციპები გამოეყენებინა მოდერნულ ინდუსტრიულ ცხოვრებაში. ამ ტერმინით ქრისტიანი აქტივისტები მოუწოდებდნენ სოციალური და ეკონომიკურ-პოლიტიკური მოქმედებისკენ “Laissez-faire (“გაუშვი-აკეთოს”) პრინციპით მოქმედი ბაზრის ძალებისა და ინდივიდუალიზმის საპირისპიროდ. ისინი მიიჩნევდნენ, რომ კონკურენციული ინდივიდუალიზმი შეუფერებელია ქრისტიანულ სულთან. ეს მოძრაობა მარქსამდე არსებობდა და მცირე თუ აქვს საერთო მარქსისტულ სოციალიზმთან.

ინგლისში, მე-19-ე საუკუნის 50-იან წლებში ჩარტისტული მოძრაობის წარუმატებლობის შემდეგ (1848), ფრედერიკ დენისონ მაურისი (“ქრისტეს სამეფო”, 1838), ჩარლზ კინგსლი (“ქრისტიან სოციალისტი”), ადინ ბალოუ (“პრაქტიკული ქრისტიან-სოციალიზმი”), გამოვიდნენ ასპარეზზე

ლოზუნგით "ქრისტეს მეუფება ინდუსტრიასა და ვაჭრობაზე", ხოლო 80-90-იან წლებში ჩამოყალიბდა მრავალი ქრისტიან-სოციალისტური ორგანიზაცია. მაგალითად, ფაბიანური(ფაბიან-მომლოდინე) საზოგადოება(1884) მიზნად ისახავდა დემოკრატიული სოციალიზმის პრინციპების დანერგვას თანდათანობით, რეფორმისტული მეთოდებით და არა რევოლუციური გზით. ამ მოძრაობასთან ასოცირდება ცნობილი დრამატურგის ბერნარდ შოუს სახელი. მე-20ე საუკუნის 60-იან წლებში კი დიდ ბრიტანეთში დაიწყო ქრისტიან-სოციალისტური მოძრაობის ახალი ტალღა, რომელიც ორგანიზაციულად ძირითადად ლეიბორისტულ პარტიასთანაა აფილირებული.

საფრანგეთში ქრისტიანული სოციალიზმის მამამთავრად ითვლება ჩვენთვის კარგად ცნობილი უტოპისტი ანრი სენ სიმონი, რომელმაც გამოაცხადა "ახალი ქრისტიანობა", როგორც ღარიბებზე მზრუნველი. მისი შეხედულებით სოციალური განვითარება დაკავშირებულია გაერთიანების სულთან, რომელმაც უნდა სძლიოს ეგოიზმის და ანტაგონიზმის სულს საზოგადოებაში. მე-19-ე საუკუნის 40-იან წლებში საფრანგეთში ლამენეს "კათოლიკური სოციალიზმის" იდეებმა დიდი გავლენა მოახდინეს მაშინდელ სულიერ და სოციალურ ცხოვრებაზე. მეოცე საუკუნეში კი ქრისტიან სოციალისტური დაჯგუფებები შეუერთდნენ საფრანგეთის სოციალისტურ პარტიას.

ქრისტიანულ-სოციალისტური მოძრაობა სხვადასხვა ფორმით არსებობდა აგრეთვე გერმანიაში და აშშ-ში. აშშ-ში ჰენრი ჯეიმსი ამტკიცებდა ქრისტიანობისა და სოციალიზმის იდენტობას

(1948). ქრისტიან-სოციალისტთა საზოგადოება კი ჩამოყალიბდა 1989 წელს. ფრანკლინ სპენსერ სპალგინგი (იუტას შტატი) კი ქადაგებდა კოოპერაციას კონკურენციის ნაცვლად. საუკუნის დასაწყისში აშშ-ში ჩაისახა მოძრაობა "სოციალური სახარება" (Social Gospel), რომელიც ხაზს უსვამდა გადარჩენის სოციალურ ასპექტებს. ამჟამად აშშ-ში ფუნქციონირებს "ქრისტიანულ-სოციალისტური პარტია".

გერმანიაში მე-19-ე საუკუნის ბოლოს ადოლფ სტიკერმა დააფუძნა "ქრისტიანულ-სოციალური მუშათა პარტია". ამჟამად კი გერმანიის სოციალ-დემოკრატიულ პარტიაში (SPD) ორგანიზებულია ქრისტიანთა ჯგუფი.

ლათინურ ამერიკაში 1960-იან წლებიდან აღმოცენდა გათავისუფლების თეოლოგია (Liberation theology), რომელიც ცდილობდა მარქსიზმისა და ქრისტიანობის შეერთებას. ეს მიმდინარეობა დრესაც ძალზედ გავლენიანია მთელს ლათინურ ამერიკაში.

რუსეთში ქრისტიან სოციალისტად თვლიან ლევ ტოლსტოის - მწერალს, პაციფისტს, ანარქისტ-სოციალისტს; მამა სერგი ბულგაკოვს (1871-1944) "ქრისტიანობა და სოციალიზმი". პოლიტიკისა და რელიგიის მიმართების თვალსაზრისით ასევე საინტერესოა ნ. ბერდიაევის მოსაზრებები (იხ. "პოლიტიკის გზათა შესახებ", 1906წ.). ამჟამად ცნობილია ნ. ვ. სომინის იდეა- "მართლმადიდებლური სოციალიზმი როგორც რუსეთის მომავალი"(2010). სხვათა შორის, დოსტოევსკის ეკუთვნის გამონათქვამი: "მართლმადიდებლობა - ჩვენი სოციალიზმია".

საქართველოში კი არსებობს აზრი, რომ ილია ჭავჭავაძის პოლიტიკური შეხედულებები იყო ქრისტიანულ-სოციალისტური (იხ. გ. ყორანაშვილის "ილია ჭავჭავაძე", 2010).

გარდა ზემოთაღნიშნულისა ქრისტიან-სოციალისტებია აგრეთვე კარლ ბარტი - მეოცე საუკუნის დიდი შვეიცარიელი თეოლოგი, კარლ პოლანი - ავსტრო-უნგრელი ეკონომისტი("დიდი ტრანსფორმაცია",1944), ჯ.კ როულინგი - ბესტსელერ "ჰარი პოტერის" ავტორი, ბრაიან მური - 2008 წლის აშშ პრეზიდენტობის კანდიდატი, უგო ჩავესი - ვენესუელის პრეზიდენტი, კევინ რუდი -ავსტრალიის ყოფილი პრემიერმინისტრი, გორდონ ბრაუნი და ტონი ბლერი - დიდი ბრიტანეთის ყოფილი პრემიერ მინისტრები. აღსანიშნავია, რომ "ქრისტიან-სოციალისტურ მოძრაობას"(CSM), რომელიც წარმოადგენს ბრიტანეთის ლეიბორისტული პარტიის ფილიალ ორგანიზაციას, ამჟამად თემთა და ლორდთა პალატებში ჰყავთ ორმოცზე მეტი წარმომადგენელი.

დღეს მსოფლიოს ბევრი ქრისტიანულ-სოციალისტური მოძრაობა და პოლიტიკური პარტია ერთიანდება "რელიგიურ სოციალისტთა საერთაშორისო ლიგაში", რომელიც 21 ქვეყნიდან 200 000-ზე მეტ წევრს ითვლის.

აღსანიშნავია, რომ არ უნდა ავურიოთ ერთმანეთში ქრისტიან-სოციალისტური და ქრისტიან სოციალური გაერთიანებები. ეს უკანასკნელნი ძირითადად მემარჯვენე ქრისტიან-დემოკრატიული ტიპის პოლიტიკური ორგანიზაციებია, უპირატესად გერმანულენოვან სივრცეში.

დამოუკიდებელი ქრისტიან-სოციალისტური პარტიები დღეს სხვადასხვა სახელწოდებით ფუნქციონირებენ ნიდერლანდებში, შვეიცარიაში, ჩილეში, აშშ-ში, ბრაზილიაში, ვენესუელაში, ნორვეგიაში და სხვ. ხოლო დიდ ბრიტანეთში, გერმანიაში, ნიდერლანდებში, იტალიაში, შვეციაში და სხვა ქვეყნებში ქრისტიან-სოციალისტური ორგანიზაციები არსებობენ მემარცხენე სოციალისტურ და სოციალ-დემოკრატიული ტიპის პარტიებთან.

საქართველოში ქრისტიან-სოციალისტების ჯგუფი წარმოადგენს პოლიტიკურ გაერთიანებას "სოციალ-დემოკრატები საქართველოს განვითარებისათვის" ქრისტიანულ ფრთას. ქრისტიან-სოციალისტები უზრუნველყოფენ პარტიის პოზიციების ჩამოყალიბებისას გარკვეულ საკითხებზე გათვალისწინებულ იქნას მათი სპეციფიკური (სეკულარულისაგან განსხვავებული) ხედვები. მოძრაობის ერთ-ერთი მთავარი ამოცანაა ქრისტიანული მრევლის პოლიტიკური გააქტიურება, მათი ჩართვა პოლიტიკურ პროცესებში. მოძრაობის პოლიტიკური მრწამსი და ძირითადი საჯარო განცხადებები შეგიძლიათ იხილოთ საიტზე www.sdd.ge / ჩვენს შესახებ/ ქრისტიან სოციალისტები.

დავით ადვიშვილი

სტატია გამოქვეყნებულია ინტერნეტჟურნალში <http://european.ge>, თებერვალი, 2012

დაგვიკავშირდით:

ტელ/ფაქსი: 995 322 223635

mail@sdd.ge

<http://www.facebook.com/pages/ქრისტიან-სოციალისტური-მოძრაობა>

ილია ჭავჭავაძის გამზირი 19, ბ29; 0179, თბილისი,
საქართველო

www.sdd.com

შპს "საქსტრედა":

ქრისტიან-სოციალისტები